

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
ข้อมูล ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสเถียร เสือขวัญ
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๒๕๗/๑ ม.๑ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
โทรศัพท์ ๐๘๑-๕๒๓๘๑๑๔ Facebook สเถียร เสือขวัญLine
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๔๘
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันการศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
คณะ/สาขาวิชา เกษตร
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๓๐๐,๐๐๐..... บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....สับปะรด.....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - ๑) แปลงผลิตสับปะรดตามมาตรฐาน GAP
 - ๒) แปลงการผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพ
 - ๓) แปลงผลิตข้าว
 - ๔) แปลงผลิตกล้วย
 - ๕) แปลงปลูกมันสำปะหลัง สลับหมุนเวียนกับการปลูกสับปะรด

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน...๕....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การตรวจวิเคราะห์ดิน

เกษตรกรประจำสถานี นางบุหลัน อินทมาลี

หน่วยงานสนับสนุน สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดระยอง

มีการเรียนรู้การตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น ด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ และปัญหาของดินในแปลงปลูกพืช พร้อมกับคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้ปูน ปรับปรุงดินกรด รวมทั้งการใช้วัสดุหรือสารปรับปรุงดินอย่างอื่น ตามความจำเป็นเพื่อให้การปลูกพืชได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การลดต้นทุนการผลิตสับปะรด

เกษตรกรประจำสถานี นายเสถียร เสือขวัญ

หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง

มีการเรียนรู้การผลิตสับปะรดตามระบบ GAP การคัดเลือกหน่อพันธุ์ และการไถสับไถสับปะรดเป็นปุ๋ยพืชสด

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวสับปะรด

เกษตรกรประจำสถานี นางสาวจณิภาญจน์ รัชภูมิพัฒน์

หน่วยงานสนับสนุน บริษัท อาหารสยาม จำกัด

มีการเรียนรู้วิธีการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวแบบวิธีการผสมผสาน เช่น การคัดเลือกหน่อพันธุ์สะอาด การกำจัดวัชพืชออกนอกแปลง และการฉีดพ่นสารเคมีเพื่อป้องกันและควบคุมโรค เป็นต้น

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ เศรษฐกิจพอเพียง

เกษตรกรประจำสถานี นายเสถียร เสือขวัญ

หน่วยงานสนับสนุน สำนักเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง

มีการเรียนรู้ และแปลงสาธิตการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงที่เกษตรกรจะต้องพบเจอ เช่น ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าเกษตร ความเสี่ยงด้านปัจจัยการผลิต ความเสี่ยงด้านภัยแล้ง ความเสี่ยงด้านโรคและแมลง เพื่อให้เกษตรกรที่สนใจใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับนำไปเป็นแบบอย่าง และประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตร

ฐานเรียนรู้ที่ ๕ บัญชีต้นทุนอาชีพ

เกษตรกรประจำสถานี นายเสถียร เสือขวัญ

หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระยอง

มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ ทำให้รู้รายรับ รายจ่าย รู้ต้นทุนอาชีพ จากข้อมูลการบันทึกบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ และสามารถนำไปวิเคราะห์ต้นทุนเพื่อแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่ามียาได้เพิ่มขึ้นและรายจ่ายที่ควรลดลง

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๘.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๖..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การลดต้นทุนการผลิตสับปะรด

๔.๑.๒ การผลิตสับปะรดตามมาตรฐาน GAP

๔.๑.๓ การผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพ

๔.๑.๔ การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

๔.๑.๕ การวางแผนการผลิตให้มีผลผลิตตลอดทั้งปี

๔.๑.๖ การผลิตปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยน้ำชีวภาพ

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย
หลักสูตร เศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย
หลักสูตร การจัดการน้ำด้วยระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การผลิตสับปะรดตามมาตรฐาน GAP เรื่อง การจัดการผลิตสับปะรดตามมาตรฐาน GAP ตามข้อกำหนด ทั้ง ๘ ประการ ได้แก่ ๑) น้ำ ๒) พื้นที่ปลูก ๓) วัตถุดิบทรายทางการเกษตร ๔) การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ๕) การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ๖) การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลง ปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง ๗) สุขลักษณะส่วนบุคคล และ ๘) บันทึกข้อมูลและการตามสอบ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับ จังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วม จัดทำแผนอย่างละเอียด)

ได้มีการประชุมเครือข่าย ศพก.อำเภอปลวกแดง ทั้ง ๑๑ แห่ง อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อ ปี เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาและ ติดตามสถานการณ์ด้านการผลิต การตลาด สินค้าเกษตรที่สำคัญของพื้นที่ รวมทั้งการแสวงหา นำองค์ความรู้ต่าง ๆ มาเผยแพร่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และนำ ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินการ การพัฒนา เข้าสู่การประชุม SCD และ SCP

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

มีการนำพืชสับปะรดที่เป็นองค์ความรู้หลักของ ศพก.เข้าสู่แผนกาพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ในส่วน การพัฒนาผลผลิตรายสินค้า โดยมีเป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตสับปะรดแบบครบวงจร มีการผลิตให้มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีองค์ความรู้ในการแปรรูป เช่น สับปะรดอบแห้ง สับปะรดหีบ ไวน์สับปะรด พัฒนา ด้านบรรจุภัณฑ์ให้โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ มีการบริหารจัดการแปลงใหญ่ให้มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ แผนการดำเนินงาน ศพก. และศพก.เครือข่าย

แผนดำเนินกิจกรรม	ช่วงเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานร่วมบูรณาการ
ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.ระดับจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับ จังหวัด	ธ.ค./มี.ค./มี.ย./ ก.ย.	สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.ระดับอำเภอ ร่วมกับคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับ อำเภอ	ธ.ค./มี.ค./มี.ย./ ก.ย.	สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง
การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้น ฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)	มกราคม	สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง และหน่วยงานอื่น ๆ
จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกร	มกราคม - พฤษภาคม	สำนักงานเกษตรอำเภอ และ หน่วยงานอื่น ๆ
การจัดทำแผนพัฒนาศพก. และศพก.เครือข่าย	กรกฎาคม	สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง
การวางแผนการผลิต - การคาดคะเนผลผลิตระดับอำเภอ - การคาดคะเนผลผลิต ระดับจังหวัด - การกำหนดแผนการตลาด Demand & Supply	พ.ย. – พ.ค. พ.ย. – พ.ค. ม.ค. – ธ.ค.	สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระยอง/ สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

**ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตร (ศพก.)**

**๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับ
ใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่**

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตร
แบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรกเริ่มจากการใช้พื้นที่ในการปลูกผัก แต่ติดปัญหาในเรื่องของเวลา จึงไม่สามารถที่จะดูแลผักได้ทั่วถึง
แต่สังเกตว่าการให้น้ำอย่างเพียงพอและเหมาะสม ผักมีอัตราการเจริญเติบโตที่เร็วขึ้น จึงเอาแนวคิดนี้มาทดลองวาง
แนวสปริงเกอร์ให้น้ำในแปลงสับปะรด ทำให้สับปะรดมีอัตราการเจริญเติบโตที่สมบูรณ์ สามารถที่จะบังคับดอกได้
เมื่อสับปะรดมีอายุ ๕ เดือน ต่างจากระบบการปลูกปกติที่บังคับดอกเมื่ออายุ ๑๒ เดือน ทำให้สามารถเก็บเกี่ยว
ผลผลิตสับปะรดได้ภายใน ๑๒ เดือน ลดระยะเวลาการปลูกลงไป ๕ เดือน นอกจากนี้ยังได้เพิ่มวิธีการให้น้ำแช่มูล
สุกสับปะรดไปพร้อมกับการให้น้ำเลย ลดค่าใช้จ่ายแรงงานในการใส่ปุ๋ยและลดค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมี

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาของผู้ปลูกสับปะรดส่วนใหญ่คือ ปัญหาของโรคเหี่ยว ที่ทำให้ผลผลิตไม่ได้ตามเป้าหมาย ทาง ศพก. ก็ได้ศึกษาหาแนวทางการป้องกันการเกิดโรค โดยการสอบถามข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เข้าร่วมการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆจากหน่วยงานภาคี และเป็นผู้ริเริ่มใช้วิธีการขุดหน่อสับปะรดก่อนปลูกเพื่อลดอัตราการเกิดโรคเหี่ยว และพบว่าใช้ได้ผลดีลดอัตราการเกิดโรคเหี่ยวน้อยกว่า ร้อยละ ๕ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด จนถึงไม่เกิดโรคเลย หลังจากนั้นเปลี่ยนมาใช้วิธีพ่นหน่อสับปะรดแทนเพื่อลดเวลาทำงานและลดต้นทุนค่าแรงงาน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ด้านการผลิตสับปะรด การมีแนวคิดในการปลูกสับปะรด เพื่อช่วยให้ลดต้นทุนการผลิต โดยการไถบดใบสับปะรดเป็นปุ๋ยพืชสด การวางแผนการผลิตให้ออกนอกฤดูกาล เพื่อไม่ให้ราคาตกต่ำ มีการรวมกลุ่มจัดทำโครงการปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำ และได้รับการสนับสนุนจาก อบต.ตาสีหี มีการรวมกลุ่มจัดทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำในชุมชน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต ในเรื่องปุ๋ย

การบังคับดอก

บังคับดอกเมื่อต้นสับปะรดมีความเหมาะสม น้ำหนักไม่ต่ำกว่า ๒.๕ กิโลกรัม สีใบไม่เขียวเข้ม หยดใส่ปุ๋ยทางดิน และฉีดพ่นปุ๋ยก่อนบังคับดอก ๑ เดือน ใช้สูตรปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๐ กิโลกรัม ปุ๋ยเคมีสูตร ๐-๐-๕๐ อัตรา ๒๐ กิโลกรัม ธาตุอาหารรอง ธาตุเหล็ก (Fe) อัตรา ๑.๖ กิโลกรัม แมกนีเซียม (Mg) อัตรา ๑๐ กิโลกรัม สังกะสี (Zn) อัตรา ๐.๑ กิโลกรัม กรดซिटริก อัตรา ๐.๑ กิโลกรัม ผสมกับน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร หลังจากนั้นก่อนบังคับดอก ๒ เดือน หยดพ่นยากำจัดวัชพืช ขณะบังคับไม่ควรมีน้ำค้างคอสับปะรด ใช้เอทธิพอนที่มีคุณภาพ ฉีดบังคับดอกช่วงหลังเวลา ๑๕.๐๐ น. อากาศไม่ร้อนมากอุณหภูมิไม่เกิน ๒๘ องศา ควรบังคับดอกอีกครั้งหลังจากบังคับครั้งแรก ๕ วัน โดยการบังคับครั้งที่ ๒ ให้เริ่มจากพื้นที่ที่ฉีดเสร็จครั้งสุดท้ายในครั้งแรก เพื่อที่จะได้รับน้ำยาเย็นร้อนเท่ากัน หากมีการฝนตกหลังบังคับ ภายใน ๓ ชั่วโมง หลังหยอดสารบังคับดอก ควรหยอดซ้ำภายใน ๒-๓ วัน

การดูแลหลังบังคับผล

ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ ๒ ครั้ง โดยใช้

ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๐ กิโลกรัม

ปุ๋ยเคมีสูตร ๐-๐-๕๐ อัตรา ๒๐ กิโลกรัม

ธาตุอาหารรอง

ธาตุเหล็ก (Fe) อัตรา ๑.๖ กิโลกรัม

แมกนีเซียม (Mg) อัตรา ๑๐ กิโลกรัม

สังกะสี (Zn) อัตรา ๐.๑ กิโลกรัม

กรดซिटริก อัตรา ๐.๑ กิโลกรัม

น้ำ อัตรา ๑,๐๐๐ ลิตร

ครั้งที่ ๑ ฉีดพ่นทางใบหลังบังคับดอก ๒๐ วัน และหลังจากใส่ปุ๋ยทางกาบใบล่าง ๑๐ ถึง ๑๕ วัน ๑ ครั้ง
ครั้งที่ ๒ ฉีดพ่นหลังดอกม่วงโรย ๙๐ ถึง ๑๐๐ วัน การฉีดพ่นปุ๋ยทางใบในครั้งนี้อาจฉีดพ่นในช่วงแดด
ร้อนจัด จะทำให้ยอด จุก แห้ง และตาสับปะรดแตก

การคลุมผล

ผลผลิตที่ใกล้เก็บเกี่ยวในช่วงฤดูแล้ง แดดแรง เมื่อดอกม่วงเริ่มโรย (หลังบังคับดอก ๑๐๐ วัน) ควรหาวัสดุ
ต่าง ๆ เช่น กระดาษ แกลบ หญ้ามาคลุมผล เพื่อป้องกันผลไหม้

ด้านการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- การเก็บเกี่ยว

ระยะเวลาเก็บเกี่ยวสับปะรดที่เหมาะสม จะเริ่มเก็บเกี่ยวได้หลังบังคับดอก ๑๕๐ วัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับ
ฤดูกาลบังคับดอก ถ้าบังคับดอกหลังวันที่ ๑๖ ตุลาคม จะเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๖๐ วัน โดยการเก็บเกี่ยวสับปะรด
สำหรับโรงงานจะเก็บเกี่ยวผลสับปะรดที่มีความสุกแก่ตามมาตรฐาน และไม่ใช่สารเคมีทุกชนิดเร่งให้สับปะรดสุก
ก่อนกำหนด ใช้มือหักผลออกจากต้นโดยไม่ต้องเหลือก้าน แล้วหักจุกออก ทั้งนี้อย่าใช้วิธีบิดจุกเพราะจะทำให้
สับปะรดช้ำ และคัดผลสับปะรดตามขนาดมาตรฐานของโรงงาน แตกต่างกับสับปะรดสำหรับบริโภคสดจะเก็บเกี่ยว
เมื่อดาสับปะรดเริ่มเปิด ๒ ถึง ๓ ตา หรือผิวเปลือกเปลี่ยนเป็นสีเหลืองประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ โดยใช้มีดตัดให้
เหลือก้านยาวติดผลประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ไม่ต้องหักจุกออก

- การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

การจัดการต้นตอ

สับปะรดสามารถไว้ต่อได้ ๑-๒ ครั้ง เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วหักหน่ออากาศ หรือหน่อที่เกิดจากต้นไปใช้ขยายพันธุ์ เหลือเฉพาะหน่อดินไว้เป็นต้นตอ ดำเนินการไถปั่นใบสับปะรด เพื่อเป็นปุ๋ยพืชสดในการปรับปรุงบำรุงดินต่อไป

การเก็บรักษาผลผลิตและการบรรจุ

สับปะรดสำหรับบริโภคสด ล้างทำความสะอาด และตัดก้านผลให้เหลือประมาณ ๒ เซนติเมตร จุ่มผลในสารผสมโซเดียมคลอไรด์ (sta-fresh ๗๐๕๕) กับน้ำอัตราส่วน ๑:๗ – ๑:๙ กับสารป้องกันกำจัดเชื้อราไทอะเบนดาโซล (๔๐ %ดัตบลิฟ) อัตรา ๑,๐๐๐ ส่วน ในล้านส่วน แล้วผึ่งให้แห้ง บรรจุในกล่องและเก็บในตู้เย็นควบคุมอุณหภูมิ ๘-๑๐ องศาเซลเซียส

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การป้องกันสารไนเตรตตกค้างในสับปะรด

ผลสับปะรดสดเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สับปะรดชนิดต่าง ๆ หากในผลสับปะรดมีปริมาณไนเตรตตกค้างสูง สารไนเตรตจะไปทำปฏิกิริยากับดีบุกที่เคลือบผิวด้านในของกระป๋อง ทำให้ด้านในของกระป๋องเกิดเป็นสีดำ เป็นผลเสียต่อคุณภาพการผลิตและส่งออกสับปะรดกระป๋อง และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้กำหนดระดับมาตรฐานของไนเตรตในผลสับปะรดสดโดยอนุญาตให้มีไนเตรตตกค้างได้ไม่เกิน ๒๕ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ซึ่งโรงงานจะสุ่มตัวอย่างตรวจหาปริมาณ ไนเตรตในผลสับปะรดสดจากเกษตรกรก่อนรับซื้อ หากมีปริมาณไนเตรตสูงเกินมาตรฐาน โรงงานจะไม่รับซื้อ หรือรับซื้อในราคาต่ำ ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ผลิตสับปะรดบ่อยครั้ง

จึงได้นำงานวิจัยดังกล่าวมาใช้ในแปลงปลูกสับปะรดของตนเอง พบว่าต้นสับปะรดที่ไม่มีการให้ปุ๋ยไนโตรเจนหลังการบังคับผล และช่วงการพัฒนาของผลอยู่ในช่วงแล้ง มักจะไม่มีปัญหาด้านระดับ ไนเตรตในผลสูงเกินมาตรฐาน แต่ต้นสับปะรดที่บังคับผลในช่วงฤดูแล้งและผลพัฒนาในช่วงที่มีฝนโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วง ๓ เดือนก่อนเก็บเกี่ยว มีโอกาสที่จะมีระดับไนเตรตในผลสูง ถ้าให้ปุ๋ยไนโตรเจนเพิ่มเติมหลังการบังคับผลหรือมีปุ๋ยตกค้างในดินสูง ในพื้นที่ที่มีปัญหาปุ๋ยตกค้างในดินและมีฝนตกมาก ดินมีความชื้นสูงในช่วงการพัฒนาของผล ทำให้สับปะรดมีปัญหาไนเตรตในผลสูงนั้น หากให้โพแทสเซียมคลอไรด์ ๑.๒๕ ถึง ๒.๕% หลังการบังคับผล ๓ เดือน ๑ ครั้ง จะมีผลช่วยลดปริมาณไนเตรตในผลสับปะรดได้ดี

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

มีการศึกษาองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งการศึกษาเอง และได้รับการอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ทำให้เกิดนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการปลูกสับปะรดเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

การป้องกันโรคเหี่ยวและรากเน่าโคนเน่าในสับปะรด โดยการฉีดพ่น มีวิธีการดังนี้

- ปั่นต่อให้ละเอียดเพื่อไถกลบ เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน และไถตากดิน อย่างน้อย ๔ สัปดาห์ จากนั้นไถพรวน คราดเก็บเหง้าสับปะรดเก่าออกจากแปลง และไถด้วยผาน ๓ จำนวน ๒ ครั้ง โดยครั้งที่ ๒ ไถในแนวขวางกับครั้งแรก การไถควรไถให้ลึกเพื่อให้ซึมลงไถดินมากขึ้น

- ใช้หน่อพันธุ์ที่สะอาด หน่อพันธุ์สม่ำเสมอ ปราศจากโรคและแมลง โดยแนะนำให้ ขุดหน่อพันธุ์ทุกครั้งด้วยสารเคมี อาลีเอท ๘๐% WP อัตรา ๑ กิโลกรัม ไดอาซินอล ๖๐% EC อัตรา ๑ ลิตร สารจับใบ อัตรา ๑๐๐ ซี

ซี.ต่อน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร สำหรับการขุดหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีที่ได้ผลที่สุด คือ ตัดหน่อพันธุ์พร้อมปลุก แล้วนำไปแช่สารเคมีที่แนะนำไปแล้วข้างต้นระยะเวลา ๑๐ นาที สารเคมีจะถูกดูดซึมเข้าไปในเซลล์พืชได้มากที่สุด และไม่ทำให้พืชเกิดอาการเป็นพิษ

- การฉีดพ่นสารเคมีเพื่อป้องกันและควบคุมโรคเหี่ยวและรากเน่าโคนเน่าในสับปะรด

ฉีดพ่นครั้งแรก หลังปลุกเสร็จ และฉีดครั้งที่ ๒ ห่างกัน ๒ เดือน ด้วยไดอาซินอล ๖๐%EC อัตรา ๑ ลิตร สารจับใบ ๑๐๐ ซีซี. และน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร

- กำจัดวัชพืชทั้งในแปลงและรอบแปลง เนื่องจากวัชพืชเป็นแหล่งหลบอาศัยของเพลี้ยแป้งตรวจแปลงสม่ำเสมอ หากพบโรคเหี่ยวเป็นจุดให้ฉีดพ่นยา ไดอาซินอล ๖๐%EC จุดที่เป็นและรอบ ๆ ประมาณ ๓ วัน

๒) ระบบการให้น้ำโดยใช้สปริงเกอร์ติดตั้งบนพื้นดิน สับปะรดส่วนมากใช้น้ำฝนเป็นหลัก ยกเว้นช่วงที่มีผลผลิตในฤดูแล้ง ควรมีการให้น้ำ สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เฉลี่ยต้นละ ๑ ลิตร ประมาณ ๘,๐๐๐ ลิตรต่อไร่ จากปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ทำให้มีเกิดแนวคิดการให้น้ำโดยใช้ระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ติดตั้งบนพื้นดิน ซึ่งมีประสิทธิภาพการให้น้ำสูง ประหยัดแรงงาน สามารถวางแผนการผลิต การบังคับผล ทำให้กำหนดช่วงเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต เลี่ยงปัญหาผลผลิตกระจุกในช่วงฤดูกาลได้และได้แนะนำส่งเสริมให้เครือข่าย ศพก. ได้นำไปใช้อีกด้วย

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)สับปะรด..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๒-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)ปาล์มน้ำมัน..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒๔-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๒-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)จำนวน.....(ตัว)

๓.๒)จำนวน..... (ตัว)

๓.๓)จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....สับปะรด.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)	ค่าเตรียมดิน.....	เป็นเงิน.....๒,๔๐๐.....บาท/ไร่
๑.๒)	ค่าห่อพันธุ์.....	เป็นเงิน.....๒๑,๐๐.....บาท/ไร่
๑.๓)	ค่าปุ๋ยและสารเคมี	เป็นเงิน.....๘,๗๐๐.....บาท/ไร่
๑.๔)	ค่าจ้างแรงงาน.....	เป็นเงิน.....๑๘,๕๐๐.....บาท/ไร่
๑.๕)		เป็นเงิน.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต		๓๑,๒๕๐.....บาท/ไร่
รายได้		๘๔,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ขายปาล์มน้ำมัน.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ..... ๗,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....สับปะรด.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๕๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

เป็นแหล่งเรียนรู้ควบคู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในพื้นที่อำเภอปลวกแดงสร้างอาชีพและรายได้แก่เกษตรกรและชุมชน ได้แก่ กลุ่มการเลี้ยงจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผึ้ง วิสาหกิจชุมชนสวนผึ้งปลวกแดง และศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร การแปรรูปสับปะรดเพื่อเพิ่มมูลค่า วิสาหกิจชุมชนไร่บ้านอ้อ (เกษตรกรรุ่นใหม่ YSF) และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าแสนโย คนแสนวิถี

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

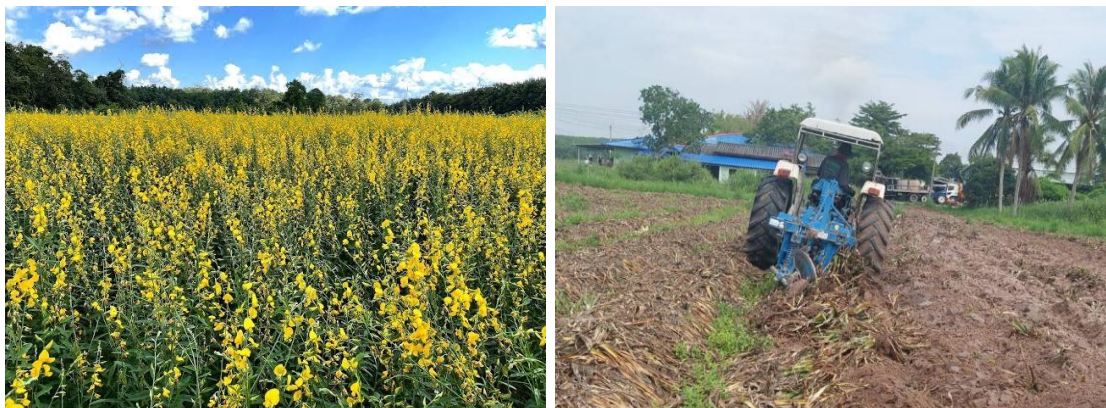
การนำ BCG Model มาใช้ใน ศพก.

การนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG มาขับเคลื่อนในการดำเนินงาน ผ่านการมีส่วนร่วมวิเคราะห์ และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ๑) ผลิตผลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ๒) รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ และได้รับ GAP เพิ่มขึ้น ดังนี้

๑. Bio economy (ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ) มีการใช้หน่อพันธุ์ที่มีคุณภาพ ได้รับมาตรฐาน GAP และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ เช่น ระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ การไถระเบิดดินดาน การบังคับดอกสับปรด เป็นต้น

๒. Circular Economy (ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน) เช่น มีการปลูกปอเทืองเพื่อผลิตปุ๋ยพืชสด และการไถป้อนสับปรดเพื่อลดการเผา

๓. Green Economy (ด้านเศรษฐกิจสีเขียว) เน้นการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมักทดแทนปุ๋ยเคมี รวมทั้งการใช้สารชีวภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อม

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

มีการประชาสัมพันธ์เชื่อมโยงส่งเสริมพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ควบคู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในพื้นที่อำเภอปลวกแดงสร้างอาชีพและรายได้แก่เกษตรกรและชุมชน ได้แก่ กลุ่มการเลี้ยงจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผึ้ง วิสาหกิจชุมชนสวนผึ้งปลวกแดง และศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร การแปรรูปสับปะรดเพื่อเพิ่มมูลค่า วิสาหกิจชุมชนไร่บ้านอ้อ (เกษตรกรรุ่นใหม่ YSF) และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าแสนโย คนแสนวิถี

โดยมีแผนการดำเนินงานในขั้นต่อไป คือ ดำเนินการสร้างฝายน้ำล้น ในบริเวณทางผ่านของลำธาร เพื่อพัฒนาเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้นักท่องเที่ยวหรือคนในชุมชนได้มาเยี่ยมชม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็นแหล่งเรียนรู้ควบคู่การท่องเที่ยวเชิงวิถี ชุมชนสามารถนำผลิตภัณฑ์ของชุมชนมาจำหน่าย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอื่น ๆ ในชุมชน เช่น วิสาหกิจชุมชนไร่บ้านอ้อ เป็นต้น

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี Good Agricultural Practice (GAP)

- มกษ.๕๐๐๑-๒๕๕๖ (GAP) ชนิดพืช สับปะรด

รหัสแปลง ๒๑๐๖๐๒๐๐-๕๑๓๘-๐๐๓๐-๐๒๑๗ วันที่รับรอง ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พื้นที่ ๘ ไร่

- มกษ.๕๐๐๑-๒๕๕๖ (GAP) ชนิดพืช สับปะรด

รหัสแปลง ๒๑๐๖๐๒๐๐-๕๑๓๘-๐๐๓๑-๐๒๑๗ วันที่รับรอง ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พื้นที่ ๕ ไร่

ได้รับอนุญาตผู้มีสิทธิใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สับปะรดทองระยอง

เกษตรกรที่ผ่านการอบรม จาก ศพก.มีรายได้เพิ่มขึ้น/ ต้นทุนการผลิตลดลง จากการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ มีเกษตรกรที่ลดต้นทุนการผลิตจากปกติที่ได้ทำต้นทุนการผลิตสับปะรดของสำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดระยอง ราคา ๕.๘๐ บาท ต่อต้น แต่เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมจาก ศพก. และนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับแปลงของตนเองมีต้นทุนการผลิตเพียง ๔.๒๐ บาทต่อต้น

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

บูรณาการทำงานร่วมกับ หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาใช้สถานที่เพื่อถ่ายทอดความรู้อย่างสม่ำเสมอ ดังนี้ ตารางที่ ๕ การบูรณาการทำงานร่วมกับ หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาใช้สถานที่เพื่อถ่ายทอดความรู้

หน่วยงาน	หลักสูตร
บริษัทอาหารสยาม จำกัด (มหาชน)	การลดต้นทุนการผลิตพืชสับปะรด
บริษัทอาหารสยาม จำกัด (มหาชน)	การเพิ่มผลผลิตพืชสับปะรด
บริษัทอาหารสยาม จำกัด (มหาชน)	การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชสับปะรด
สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง	การจัดตั้งองค์การเกษตร เศรษฐกิจพอเพียง
ศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center)	พลังงานทดแทนจากโซลาร์เซลล์
ศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center)	อาชีพเสริมเพิ่มรายได้จากการผลิตปุ๋ยหมักด้วยวิธีชีวภาพ

หน่วยงาน	หลักสูตร
สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง	การประยุกต์ใช้นวัตกรรมและการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิตสับปะรด
สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง	การเพิ่มมูลค่าผลผลิตสับปะรดมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่าย
สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง	การแก้ไขปัญหาตลาดสับปะรดในช่วงสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด - ๑๙)
สำนักงานเกษตรอำเภอปลวกแดง	ดูงานแปลงสับปะรด
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	สถานการณ์การผลิตและการตลาดสินค้าผลไม้ภาคตะวันออก
กองทุนพัฒนาไฟฟ้าเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง	การสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากสับปะรดเพื่อเศรษฐกิจชุมชน
สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดระยอง	การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเครือข่ายสภาเกษตรกรป้องกันภัยยาเสพติด
สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดระยอง	โครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรมในระดับตำบลประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๖ ตำบลตาสีห์
กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ระยอง	โครงการการเสวนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือกิจกรรมการเสวนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือกลุ่มอาชีพประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง	โครงการผลิตปุ๋ยหมักแห้งตำบลตาสีห์ภายใต้โครงการ ๙๑๐๑
องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์	โครงการตามรอยพ่อต้องหลักพอเพียง
สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง	งานถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day)
สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง	ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศพก.และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

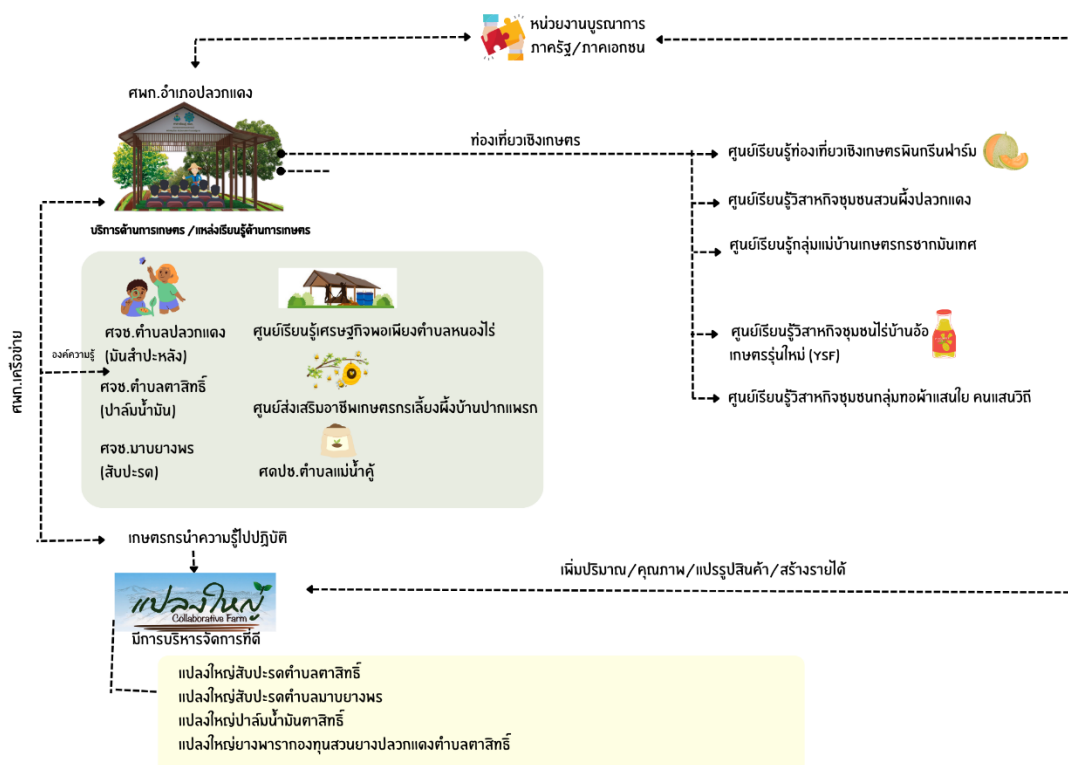
ศพก.หลัก อำเภอปลวกแดง มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ ประกอบด้วย

- ๑) ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ มีการนำเรื่องเข้าไปประชุมสภาเกษตรกร
- ๒) ปัญหาข้างบุงกพื้นที่เกษตร มีการแนะนำแนวทางการเยียวยาตามมาตรการของรัฐ
- ๓) ปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร มีการแนะนำให้ไกล่เกลี่ยขจัดปัญหาทางการเกษตร
- ๔) ปัญหาโรคและแมลง สนับสนุนและประสานงานหน่วยงานด้านวิชาการเพื่อเข้ามาร่วมแก้ปัญหา
- ๕) ปัญหาด้านแรงงานภาคการเกษตร แรงงานต่างด้าวกลับประเทศ นำเรื่องเข้าเสนอสภาเกษตรกร

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

การเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. ในอำเภอ และต่างพื้นที่ โดยมีการสร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน เครือข่ายด้านการผลิต เครือข่ายด้านองค์ความรู้ เครือข่ายด้านการตลาด และด้านอื่น ๆ

มีการสร้างเครือข่ายด้านการผลิต ด้านการตลาดรวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยมีศพก.และ ศูนย์ เครือข่าย เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแปลงใหญ่

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมจาก ศพก. เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ รวมตัวจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ จำนวน ๒ แปลง ได้แก่ แปลงใหญ่สับปะรดตำบลมายางพร ปี ๒๕๖๒ และล่าสุดแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลตาสีห์ ปี ๒๕๖๕ พื้นที่ ๑,๙๒๗ ไร่ สมาชิก ๓๒ ราย

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง: การเข้าร่วมเสวนาทิศทางสับปรดไทย ไปทางไหน

- ประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสับปรดโดยเฉพาะในช่วงที่สับปรดล้นตลาด

หน่วยงาน : สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดระยอง

หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตาสิทธิ์

หน่วยงาน : สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดระยอง

หน่วยงาน : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

หน่วยงาน : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

หน่วยงาน : กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดระยอง

หน่วยงาน : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตาสิทธิ์

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ได้มีการประชุมเครือข่าย ศพก.อำเภอปลวกแดง ทั้ง ๑๑ แห่ง การประชุมเครือข่าย ศพก.ระดับจังหวัด และ ศพก.ระดับเขต อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาและ ติดตามสถานการณ์ด้านการผลิต การตลาด สินค้าเกษตรที่สำคัญของพื้นที่ รวมทั้งการแสวงหา นำองค์ความรู้ต่าง ๆ มาเผยแพร่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต่อยอดพัฒนาจนเป็นที่ป่มเพาะเกษตรกรที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ต่อไป

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

ได้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ในการอนุรักษ์อาชีพเกษตรให้ยังคงมีอยู่ในพื้นที่ ถึงแม้ว่าอำเภอปลวกแดงมีพื้นที่ อุตสาหกรรมและชุมชน มากกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่เข้าไปแล้ว อย่างน้อยยังมีพื้นที่ของ ศพก.ที่ยังเป็นพื้นที่สีเขียวที่อยากให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนต่อไป

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

- ๑) ประธานสภาเกษตรจังหวัดระยอง
- ๒) ประธานเครือข่ายแปลงใหญ่จังหวัดระยอง
- ๓) ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
- ๔) ประธานแปลงใหญ่สับปะรดตำบลตาสี
- ๕) Smart farmer ต้นแบบ
- ๖) อาสาสมัครเกษตร ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ – ปัจจุบัน
- ๗) ครูบัญชีอาสา สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดระยอง
- ๘) ประธานหมอดินอาสาอำเภอปลวกแดง
- ๙) ประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนตำบลตาสี
- ๑๐) ประธานสหกรณ์การเกษตรปลวกแดง จำกัด
- ๑๑) รองประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระยอง
- ๑๒) ประธานกลุ่มผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดระยอง
- ๑๓) ประธานกลุ่มผู้ปลูกสับปะรดอำเภอปลวกแดง
- ๑๔) เจริญญีสมาคมชาวไร่สับปะรดไทย
- ๑๕) ประธานศูนย์ดำรงธรรมตำบลตาสี

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

ให้พื้นที่ส่วนตัวเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างศูนย์เรียนรู้เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอปลวกแดง พร้อมทั้งให้พื้นที่ในการสร้างอาคารอบรมให้ชุมชนและหน่วยงานเข้ามาทำกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนโดยรอบ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ไม่มีอะไรยาก ทำวันนี้ให้ดีที่สุด

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑.นางสาวธารรัตน์ ตูราช	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๒. นางสาวศศิธร ไต้ไชรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๓.นางสาวกัญญารักษ์ โยธาภิรมย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- ๑.การสัมภาษณ์ซึ่งหน้า

๒.การลงพื้นที่จริง

๓.การสัมภาษณ์ ศพก.เครือข่าย

๔.การทำแผน mind map

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน
ไม่มี

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.